

Kod ucznia	

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU
KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
I STOPIEŃ ELIMINACJI
2021/2022

Instrukcja dla ucznia:

Zapoznaj się uważnie z zadaniami i wykonaj polecenia. Na wykonanie zadań masz **45 min.**

Łączna suma punktów do zdobycia wynosi **50**.

Wojewódzka Komisja Konkursowa życzy Ci powodzenia.

1. Wymień epoki w dziejach ludzkości w kolejności chronologicznej oraz podaj ich cezury czasowe.

epoka	początek	koniec
	<i>od około 300 000 – 200 000 lat temu</i>	
		<i>do dziś</i>

.... /9

2. Na podstawie opisu podaj imię boga, z opisanego systemu wierzeń antycznych.

A		Najważniejszy bóg dla mieszkańców Babilonu oraz społeczeństw Mezopotamii. Czczony również w Asyrii. Jego symbolem było trójkątne narzędzie rolnicze łopata lub motyka. Utożsamiany z magią, mądrością, wodą i sądownictwem.
B		Bóg Słońca w Egipcie uznawany za stwórcę świata. Przedstawiany z dyskiem słonecznym i głową sokoła lub jastrzębia. Najważniejszy z wszystkich bogów Egiptu. Jego symbolem był obelisk.
C		W antycznej Grecji bóg podziemnego świata zmarłych. Uważano go za boga surowego, budzącego strach ale jednocześnie sprawiedliwego. Jego atrybutami były berło i klucze a u jego boku znajdował się Cerber – trójgłowy pies.
D		Rzymska bogini, małżonka boga Jowisza i córka Saturna. Opiekunka życia kobiet, w tym życia seksualnego i macierzyństwa. Należała to tzw. Trójcy kapitolńskiej, w skład której wchodziła również Jowisz i Minerwa.

.... /4

3. Zapoznaj się ze zdjęciem i zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Na zdjęciu przedstawiono wojskowe nakrycie głowy charakterystyczne dla starożytnego kręgu kultury

- A. Egiptu.
- B. Grecji.
- C. Persji.
- D. Rzymu.

Źródło: <https://tiny.pl/9h8cd>

.... /1

4. Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wymień zalecenia autora dla rzymskich nauczycieli.

Kwintylijan (ok. 35 – ok. 96), Kształcenie mówcy – Początki edukacji

(...) trzeba się w pierwszym rzędzie wystrzegać, aby nie znienawidził nauki ten, kto jej jeszcze nie umie kochać, i aby przed goryczą, której raz zakosztuje, nie odczuwał lęku jeszcze wtedy nawet, gdy wyjdzie już z lat dziecinnych. Tak zatem nauka we wczesnych latach powinna być zabawą. Trzeba dziecko zachęcać do niej i prośbą, i pochwałą, a przy tym sprawiać mu tę radość, że zawsze umiało. Trzeba też czasem, gdyby samo nie miało ochoty do tej nauki, uczyć razem z nim drugie dziecko, tak, żeby mu zazdrościło, żeby z nim od czasu do czasu współzawodniczyło, a przy tym odnosiło wrażenie częstszego zwycięstwa ze swej strony. (...) Wszystkim jednak trzeba dawać dla wypoczynku przerwę w pracy; nie tylko dlatego, że nikt nie jest w stanie pracować w nieustannym napięciu (...). Nie mogą wobec tego występować także przeciw zabawom uczniów, bo one są również objawem bystrości.

T. Maresz, K. Juszczyk, Historia w źródłach – nie tylko pisanych. Starożytność i średniowiecze, Toruń 2004, s. 70.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

.... /5

5. Wśród umieszczonych w tabeli wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia pierwszego wpisz literę A, obok ostatniego literę B.

Lp.	Wydarzenie	Odpowiedzi
1.	Pokój z Krzyżakami w Kaliszu.	
2.	Śmierć biskupa Stanisława ze Szczepanowa.	
3.	Koronacja Władysława Łokietka.	
4.	Podbój Pomorza Gdańskiego przez Bolesława Krzywoustego.	
5.	Założenie Akademii Krakowskiej.	

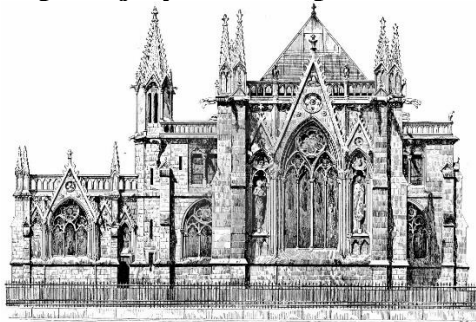
.... /2

6. Podaj imiona i przydomki władców lub imiona i nazwiska dowódców, którzy zginęli we wskazanych bitwach.

- A. bitwa pod Legnicą w 1241 r. - .....
- B. bitwa pod Warną w 1444 r. - .....
- C. bitwa pod Mohaczem 1526 r. - .....
- D. bitwa pod Cecorą 1620 r. - .....
- E. bitwa pod Lipskiem 1813 r. - .....

.... /5

7. Rozpoznaj styl budowy przedstawionych na rysunkach i podpisz je.

źródło: <https://tiny.pl/9hsrc>

A. ....

źródło: <https://tiny.pl/9hsrf>

B. .... /2

8. Uzupelnij legendę mapy, wpisując określenia spośród podanych.

anglikanizm, imperium otomańskie, kraje katolickie, tereny z przewagą luteranizmu, tereny z przewagą kalwinizmu

Podział religijny Europy na przełomie XVI i XVII wieku

źródło: <https://tiny.pl/9hs9d>

.... /5

9. Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Największym, pod względem liczby mieszkańców, miastem Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII wieku był/była

- A. Gdańsk
- B. Kraków
- C. Poznań
- D. Warszawa.

.... /1

10. Wyjaśnij, na czym polegała idea trójpodziału władzy według Karola Monteskiusza, podając nazwy władz i przyporządkowując im odpowiednie instytucje.

.....

.....

.....

.....

.....

.... /3

11. Zapoznaj się z fragmentem utworu i uzupełnij tekst.

*Jeszcze Polska nie umarła,
kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wydarła,
szablą odbijemy.*

*Marsz, marsz, Dąbrowski
do Polski z ziemi włoski
za Twoim przewodem
złączem się z narodem.*

Zacytowany fragment to początek utworu zatytułowanego A. (pełny tytuł) ..... autorstwa B. (imię i nazwisko) ..... . Utwór został napisany w roku C. .... dla formujących się wojsk polskich we Włoszech pod dowództwem D. (imiona i nazwisko) ..... . Pieśń stała się w roku E. .... oficjalnym hymnem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej pod zmienionym tytułem F. .... . Zmianie uległ również oryginalny tekst. Obecnie pierwszy wers utworu brzmi G.: .....
..... /7

12. Uporządkuj polskie powstania narodowe w kolejności chronologicznej.

A. insurekcja kościuszkowska,	B. powstanie listopadowe
C. powstanie styczniowe	D. powstanie warszawskie
E. Wiosna Ludów	F. rewolucja krakowska
G. trzecie powstanie śląskie	

1 - .... 2 - .... 3 - .... 4 - .... 5 - .... 6 - .... 7 - ....
..... /4

12. Zapoznaj się ze zdjęciem i podaj dwa elementy wskazujące na to, że pochodzi ono z okresu I wojny światowej.

źródło: <https://tiny.pl/9hswf>

- .....
  - .....
- ..... /2

podpis sprawdzającego

suma punktów: .....